

Styring af efterspørgselen ved brug af takspolitikken

Behovet for eksisterende teletjenester viser sig gennem efterspørgslen. Behov for nye former for teletjenester giver sig til kende gennem ønsker fra brugerside og fremkommer som en konsekvens af udviklingen på andre områder. Som eksempel kan nævnes behovet for datatransmission, der er en direkte konsekvens af udviklingen på databehandlingsområdet.

Efterspørgslen måles ved brugernes ønske om erhvervelse af ydelserne og villighed til at betale for de udbudte ydelser

Gennem en årrække har afkastet af P & Ts teleinvesteringer været af en størrelsesorden, som ville have været fuldt tilstrækkeligt til selvfinansiering af samtlige investeringer.

Det er derfor rimeligt at overveje de konsekvenser, som en styring af efterspørgslen ved en forhøjelse af teleniveauet vil medføre.

Trafiktaksterne ligger i dag generelt set på et niveau, der sikrer såvel rentabilitet som selvfinansiering.

Oprettelses- og abonnementsafgifterne dækker ligeledes med en vis margin omkostningerne ved abonnentanlæggenes etablering og vedligeholdelse. Abonnenterne betaler således en væsentlig andel såvel for deres trafik som for de anlæg, der er nødvendige for at forbinde dem med de trafikformidlende dele af telenettet. I et fastholdt prisniveau forventes investeringsudgifterne til abonnentanlæggene, beregnet pr. abonnent af nettotilgangen, at være konstante eller for visse tjenester faldende med tiden.

Erhvervslivets og den offentlige administrations efterspørgsel efter telekommunikation er meget lidt prisfølsom. Derfor er ganske drastiske prisforhøjelser nødvendige for at opnå en kendelig virkning.

Set under en bredere samfundsmæssig synsvinkel er det imidlertid næppe ønskeligt at belaste erhvervslivet med afgifter som væsentligt afviger fra produktionsomkostningerne. Det er tillige et spørgsmål, om det overhovedet er forsvarligt at bremse op for erhvervslivets anvendelse af telekommunikation, der spiller en så væsentlig rolle for konkurrenceevne og effektivitet ved at muliggøre strukturændringer, udflytning og oprettelse af nye virksomheder.

For husholdningernes efterspørgsel efter telekommunikation er prisfølsomheden naturligvis større. Ud fra sociale hensyn vil det imidlertid være vanskeligt at forsvare en væsentlig overpris for det gode, som en telefonbesiddelse udgør.

Hertil kommer, at når teletjenesterne udbydes til priser, der overstiger de reale produktionsomkostninger, opstår der en konkurrenceforvridning, som indebærer en reduktion i befolkningens behovstilfredsstillelse. Det kan således konkluderes, at i den givne situation er takspolitikken ikke et velegnet middel til at tilpasse efterspørgslen til den begrænsede produktionskapacitet.

Konsekvensen af, at investeringsbehovet ikke tilgodeses bliver, at der i de kommende år må accepteres ventelister for abonnentetablering, stor trafikafvisning og større risiko for trafiksammenbrud.

I det følgende beskrives disse konsekvenser nærmere inden for hvert af følgende områder:

- Abonnentetablering (telefon, telex og datel)
- telefontrafik og
- øvrige områder

Abonnementetablering

I stattelefonområderne (Sønderjylland og Møn), varetager P & T oprettelse af nye *telefoner, ekstrainstallationer o. l.*, på tilsvarende måde som telefonselskaberne i hver sit område.

Etableringsomkostningerne ved telefonabonnenter omfatter foruden udgiften til telefonapparatet, udgifter til husinstallationen, ledningsforbindelsen til automatcentralen samt tilslutningen af de enkelte abonnenter i centralen. Medens tilslutningsudstyret for abonnenter i selve automatcentralerne anskaffes i takt med tilvæksten af abonnenter, tilrettelægges etableringen af kabelforbindelser til abonnenterne og etableringen af husinstallationerne